

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag

Regionalt miljøprogram for jordbruket i Nord-Trøndelag

Miljøtilskudd til jordbruket i Nord-Trøndelag

Formål

Sikre og utvikle miljøverdier gjennom tilskudd til ulike driftsformer i tradisjonelt jordbruk.

Miljøtilskudd kan gis til

- Organisert beitebruk side 2
- Drift av bratt eller vegløst jordbruksareal side 3
- Drift av ugjødsle gammel kulturmark med varig grasdekke side 4
- Seterdrift side 5
- Skjøtsel av kystlynghei ved beiting med utgangersau side 6
- Skjøtsel av kulturlandskap med dokumenterte miljøverdier side 7
- Endra jordarbeiding for reduksjon av jordtap og forurensing side 8
- Grasdekte vannveger og grasbelter i åpen åker side 9
- Ugrasharving mot frøgras i kornåker side 10

Søknad

Søknad leveres til kommunen innen 20.august. Utbetaling i mars påfølgende år.

Miljøtilskudd til organisert beitebruk

(Tilskudd til beitelag)

Sau på fjellbeite

Sauesanking

Formål:

Legge til rette for beiting i utmark og forebygge tap på beite, organisert av beitelag som driver beiting i utmark

Tiltak :

- Drift av laget
- Utgifter knytta til beitevirksomheten, tilsyn

Vilkår:

- Beitelag med organisasjonsnummer kan søke om tilskudd
- Beitelaget må ha minst 3 medlemmer
- Beiting med sau, geit og storfe omfattes av ordninga
- Beiteperioden i utmarka må vare minst 8 uker

Foreløpige satser:

- 10 kr/småfe
- 20 kr/storfe

Andre tilskudd:

Tilskudd til gjerding og samletrøer kan gis gjennom ordningen med tilskudd til spesielle tiltak i jordbrukets kulturlandskap (SMIL). Henvendelse til kommunen.

Søknad:

OBS! Søknadsfrist for denne ordningen er 1.november.

Forskrift, retningslinjer og søknadsskjema hos kommunens landbruksforvaltning eller på www.fylkesmannen.no/miloprogramnt

Miljøtilskudd til bratt eller vegløst jordbruksareal

Brattlendt areal

Dyrka jord uten vegforbindelse

Formål:

Stimulere til fortsatt drift av tungdrevne eller avsidesliggende arealer, som ofte er de delene av kulturlandskapet som er sterkest trua av gjengroing og nedlegging

Tiltak :

- Drift av åker, eng eller beite

Vilkår:

- Slått eller beiting av fulldyrka og overflatedyrka areal som er større enn 5 dekar, og er uten veg-, bru- eller fergeforbindelse, og som høstes gjennom slått eller beiting. Det skal ikke være mulig å transportere driftsmidler eller avling direkte med kjøretøy til/fra arealet. Beitebelegget må være tilpasset areal og grasvekst gjennom vekstsesongen.
- Drift av areal med helning på minst 1 : 5, som brukes til åker eller høstes til høy eller surfor, dersom dette utgjør minst 50% av foretakets samla fulldyrka eller overflatedyrka areal

Foreløpig sats: 100 kr/dekar

Søknad:

Forskrift, retningslinjer og søknadsskjema kan hentes fra www.fylkesmannen.no/miljoprogramnt eller hos kommunens landbruks-forvaltning, hvor søknad leveres innen 20.august.

Miljøtilskudd til drift av ugjødsla gammel kulturmark med varig grasdekke

Formål:

- Stimulere til beiting og slått av ugjødsla gammel kulturmark med varig grasdekke for å bevare miljøverdier og hindre gjengroing.

Tiltak:

- Tradisjonell slått og beiting av innmark (full- eller overflatedyrka jord og innmarksbeite) i samsvar med plan og beskrivelse i foretakets miljøplan

Vilkår:

- Arealet skal være registrert som innmark og gi rett til areal- og kulturlandskapstilskudd
- Arealet skal være prega av lang tids slått og/eller beiting og ikke har vært pløyd på minst 10 år, og har innslag av planter som er karakteristiske for gammel kulturmark
- Arealet med miljøverdier skal være registrert og beskrevet, og skjøtselsplan skal foreligge i foretakets Miljøplan. Miljøplan trinn 2 skal vedlegges søknaden
- Det må ikke anvendes kjemiske plantevernmidler, mineralgjødsel eller husdyrgjødsel med mindre dette inngår som en del av godkjent skjøtselsplan
- Beiting må starte tidlig, beitetrykket må hindre gjengroing og opprettholde beitemarkspreget. For lite beitetrykk kan gi avkorting av tilskuddet
- Ved slått må avling/plantemateriale fjernes fra arealet
- Slåtteng skal slås med skjærende redskap (ikke slaghøster eller beitepusser), og slåttens skal foretas etter blomstring (ca. 10.juli)

Foreløpig sats: 130 kr/dekar for beiting, 250 kr/dekar for slått.

Søknad:

Forskrift, retningslinjer og søknadsskjema kan hentes fra www.fylkesmannen.no/miljoprogramt eller ved kommunens landbruks-forvaltning, hvor søknad leveres innen 20.august.

Miljøtilskudd til seterdrift med melkeproduksjon

På veg ut på beite etter melking

Ystring

Formål:

Bidra til å ta vare på og stimulere til tradisjonell seterdrift. Det vesentlige er at beitetradisjonen med utnytting av setervoller og utmark videreføres, slik at det karakteristiske seterlandskapet bevares. Det er også viktig å bevare sider av seterkulturen knyttet til bygninger og foredling av melka.

Tiltak:

- Beiting og melkeproduksjon, eventuelt også foredling av melka

Generelle vilkår:

- Daglig melking av minst 2 kyr eller 10 geiter i minst 4 uker
- Melka leveres til meieri eller videreføres lokalt
- Beitetrykket på setervollen og /eller i utmarka må være tilstrekkelig
- Det skal være hus for opphold og overnatting, fjøs og rom for handtering av melka

Foreløpige satser, gradert etter miljøeffekten:

- 15 000 kroner der dyra beiter på gjødsla areal
- 25 000 kroner der dyra beiter på ugjødsla setervoller og i utmark
- 50 000 kroner der dyra beiter på ugjødsla setervoller og i utmark, og dersom: Setra er bebodd minst 4 uker om sommeren, det foregår videreførdling av melka på setra, og setra er tilgjengelig for besøkende

Søknad: Forskrift, retningslinjer og søknadsskjema kan hentes fra

www.fylkesmannen.no/miljoprogramnt eller ved kommunens landbruksforvaltning, hvor søknad leveres innen 20.august

Miljøtilskudd til skjøtsel av kystlynghei

Kystlynghei

Utgangersau på vinterbeite

Formål:

Bevaring av kystlynghei som er en sterkt trua kulturmarkstype gjennom vinterbeiting med sau, som er en forutsetning for å bevare denne landskapstypen.

Tiltak: Sau på vinterbeite i kommunene Leka, Vikna, Nærøy, Fosnes og Flatanger, samt Otterøya i Namsos kommune

Vilkår:

- Lyngheiarealet skal være registrert og beskrevet, det skal foreligge skjøtelsplan i foretakets miljøplan, og Miljøplantrinn 2 skal vedlegges søknaden
- Sauene små være registrert som utgangersau i søknad om produksjonstilskudd
- Dyretallet må være tilpassa beitegrunnet, og i samsvar med plan for skjøtsel
- Det må foreligge dispensasjon fra krav om husdyrrom fra Mattilsynet
- Tilskudd gis inntil 75 sau

Foreløpig sats: 400 kr/sau, avgrenset 75 dyr eller 30 000 kroner /foretak

Søknad: Forskrift, retningslinjer og søknadsskjema kan hentes fra www.fylkesmannen.no/miljoprogramnt eller ved kommunens landbruksforvaltning, hvor søknad leveres innen 20.august

Miljøtilskudd til skjøtsel av kulturlandskap med dokumenterte miljøverdier

Biologisk mangfold

Freda kulturminner

Formål:

Ta vare på biologiske og kulturhistoriske verdier i landskapet.

Tiltak:

Beiting eller manuell og maskinell skjøtsel av freda kulturminner, naturtyper av nasjonal eller regional verdi i kulturlandskapet eller områder med annen særskilt status.

Vilkår:

- Miljøverdiene skal være registrert og dokumentert av offentlig forvaltningsmyndighet.
- Skjøtselen skal være i samsvar med forvaltningsmyndighetens anbefalinger.
- Arealet skal være registrert på kart og avgrensa til det som har direkte tilknytning til de registrerte miljøverdiene.
- Oppdatert versjon av Miljøplan trinn 2 med plan for skjøtselen vedlegges søknaden.
- Beiting må starte tidlig om våren, før løvetanna blomstrer, og beitetrykket må være tilstrekkelig til å hindre gjengroing og opprettholde beitemarkspreget.
- Det må ikke anvendes kjemiske plantevernmidler, mineralgjødsel eller husdyrgjødsel på arealet
- Dersom arealet skjøttes som slåtteng skal slåttene foretas med skjærende redskap (ikke slaghøster eller beitepusser) og foregå etter blomstring, ca. 10. juli.
- Dersom det gis tilskudd til skjøtsel av miljøverdier skal disse som hovedregel være tilgjengelige for allmennheten.

Foreløpig sats: manuell /maskinell skjøtsel: 1000 kr/dekar, avrundet til nærmeste hele dekar.
Areal under 1 dekar = 1 dekar. Beiting: 250 kr/dekar.

Søknad: Forskrift, retningslinjer og søknadsskjema kan hentes fra

www.fylkesmannen.no/miljoprogramnt eller ved kommunens landbruksforvaltning, hvor søknad leveres innen 20.august

Miljøtilskudd til endra jordarbeiding

Erosjonsfare og avrenning reduseres når pløyinga utsettes til våren

Formål:

Ordningen skal bidra til å holde igjen matjord og næringsstoff på jordbruksarealene og hindre avrenning til vassdrag

Tiltak og foreløpige satser:

Unngå høstpløying av erosjonsutsatte arealer og i stedet foreta jordarbeiding om våren.

Tilskuddet gis til:

- Vårpløying av stubbåker (middels, stor og svært stor erosjonsrisiko)
  - Flom og vannerosjon: 50, 90 og 120 kr/dekar
  - Vinderosjon: 50 kr/dekar

Vilkår:

- Arealet må ha middels, stor eller svært stor erosjonsrisiko
- Søknaden skal omfatte de mest erosjonsutsatte arealene på landbrukseiendommen
- Kart skal vedlegges søknaden
- Tiltaket skal beskrives i gårdens miljøplan, og noteres i heftet for planteproduksjon i KSL-permen
- Vårpløyinga kan skje tidligst 1.mars neste år
- Halmen skal ikke brennes

Søknad: Forskrift, retningslinjer og søknadsskjema kan hentes fra www.fylkesmannen.no/miljoprogramnt eller ved kommunens landbruksforvaltning, hvor søknad leveres innen 20.august

Miljøtilskudd til grasdekte vannveger og grasbelter i åpen åker

Grasdekt vannveg i terrengsenkning

Grasbelte langs vassdrag

Formål:

Ordningen skal bidra til å holde igjen matjord og næringsstoff på jordbruksarealene ved hjelp av grasdekke.

Tiltak:

- Grasdekt vannveg i terrengsenkninger i åkerarealer der overflatevann samles
- Grasbelte mellom vassdrag og åkerarealer for å redusere avrenning og unngå erosjonsskader ved flom. Gjelder bare arealer som omfattes av kommunale tiltaksplaner knytta til EUs vannrammedirektiv

Vilkår:

- Minst 10 m bredt grasdekke (årlig eller flerårig)
- Skal være godt etablert om høsten for å gi erosjonsbeskyttelse
- Skal ikke gjødsles bortsett fra om nødvendig ved anlegg
- Grasbelter langs vassdrag skal høstes

Foreløpig sats er 6 kr per løpemeter

Søknad: Forskrift, retningslinjer og søknadsskjema kan hentes fra www.fylkesmannen.no/miljoprogramnt eller ved kommunens landbruksforvaltning, hvor søknad leveres innen 20.august

Tilskudd til ugrasharving mot frøugas i konvensjonell kornproduksjon

Kornåker etter ugrasharving

Formål:

Redusere faren for utslipp av ugrasmiddelrester til grunnvann og vassdrag

Tiltak og:

- Ugrasharving mot frøugas i kornåker minst en gang i vekstsesongen, på faglig forsvarlig måte

Vilkår:

- Ordningen gjelder konvensjonell, og ikke økologisk, kornproduksjon
- Det skal ikke brukes kjemiske ugrasmidler på arealet før høsting
- Tiltaket skal beskrives i gårdens miljøplan, og noteres i heftet for planteproduksjon i KSL-permen
- Kart over tiltaket skal vedlegges søknaden

Foreløpig sats: 30 kr/dekar

Søknad: Forskrift, retningslinjer og søknadsskjema kan hentes fra www.fylkesmannen.no/miljoprogramnt eller ved kommunens landbruksforvaltning, hvor søknad leveres innen 20.august